

Motion till riksdagen 2010/11:So533

av **Lena Asplund (M)**

Utökade åtgärder för förövare av sexualbrott mot barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell hjälptelefonlinje för personer i riskzonen att begå sexuella övergrepp på barn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nationellt kunskapscentrum med syfte att sprida och öka kunskapen om förövare av sexualbrott mot barn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att erbjuda Internetbaserad behandling för personer i riskzon för att begå sexuella övergrepp på barn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att personer som dömts för sexualbrott mot barn och barnpornografibrott hindras att utöva verksamhet som inbegriper regelbunden kontakt med barn.

Motivering

Den kommersiella barnsexhandeln har ökat såväl i omfattning som i komplexitet och inte minst tagit rent industriella former de senaste åren. Den primära drivkraften bakom handeln är efterfrågan, dvs. sexköpare som beställer barn för sexuella syften antingen med leverans på hemmaplan eller utomlands där "varan" kan tillhandahållas billigt och riskfritt. Konsumtionen kan också ske via mobiltelefon eller datorer där sexuella övergrepp på barn i realtid kan bevitnas eller genom att beskåda övergreppsdokumentation.

Oavsett hur övergreppen begås är det efterfrågan som utgör incitamentet för handelns existens och att barn i Sverige och resten av världen utsätts för horribla övergrepp. En hel del åtgärder har vidtagits med fokus på offren, inte

Fel! Okänt namn på

minst genom handlingsplanen mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Det behövs emellertid fler åtgärder för att stävja efterfrågan.

I vårt svenska samhälle är det svårt att finna hjälp för personer som känner en sexuell attraktion till barn. Denna brist på möjligheter till hjälp får förödande konsekvenser.

Vård erbjuds först vid fällande dom och då primärt vid fängelsevistelse vid några av de fem stängda kriminalvårdsanstalterna i Sverige som tar emot sexualbrottslingar. Många gånger är strafftiden för kort för att en behandling skall vara möjlig att genomföra. Ett minimum om några månader krävs för att kunna erbjuda en kvalitativ vård.

Centrum för Andrologi och Sexualmedicin på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge är den enda öppna mottagningen i Sverige dit personer med ett sexuellt avvikande beteende kan vända sig för att få telefonrådgivning. Mottagningen har dock begränsade resurser och för behandling krävs hemvist i Stockholms län. Det kan således konstateras att den preventiva vården samt även vård under och efter avtjänat fängelsestraff är ytterst begränsad.

Mot denna bakgrund finns det ett stort behov av att utöka det preventiva arbetet mot sexuell exploatering av barn genom utökade insatser mot såväl presumtiva förövare som personer som redan har begått sexuella övergrepp mot barn.

Av denna anledning bör exempelvis en nationell hjälptelefonlinje för personer i riskzonen att begå sexuella övergrepp inrättas, vilket bl.a. föreslagits av Centrum för Andrologi och Sexualmedicin på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge. Syftet med en dylik hjälptelefon skulle primärt vara att hjälpa presumtiva förövare, men också att ge såväl närstående som personal inom barn- och ungdomsverksamhet, socialtjänst etc. rådgivning vid övergreppssituationer.

Vidare föreslås ett nationellt kunskapscentrum med syfte att sprida och öka kunskapen om förövare av sexualbrott mot barn, som också skulle kunna bidra med ny kunskap och forskning på området för att bättre kunna förebygga sexuella övergrepp på barn men också kommersiell sexuell exploatering av barn.

Möjligheten till Internetbaserad behandling för personer i riskzon för sexuella övergrepp på barn är ett annat förslag, som bör ses över för att möjliggöra och underlätta vård för personer som annars har svårt att uppsöka vård på grund av det tabu och den skam som dessa brott är belagda med.

Ytterligare ett sätt att öka skyddet för barn och för att minska återfallsrisken för förövare är en översyn av den befintliga registerkontrollen. Idag finns redan flera former av möjlighet till registerkontroll för olika grupper som genom sin anställning kommer i kontakt med barn.

För förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg samt HVB-hem, hem för vård eller boende som tar emot barn, gäller obligatorisk registerkontroll, vilket i praktiken innebär att en arbetsgivare inte får anställa en person som inte har lämnat ett registerutdrag. Om registerutdraget innehåller anteckning om något av de brott som omfattas (bl.a. sexualbrott och barnpornografibrott) är det dock upp till arbetsgivaren att avgöra om personen ifråga skall anställas eller inte. Detsamma gäller statlig, kommunal eller landstingskommunal myn-

Fel! Okänt namn på

dighet som beslutar om anställning av personal inom bl.a. vård av barn och ungdom (exempelvis socialnämnd i ärenden om adoption, vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m.) gällande brott som föranlett annan påföljd än böter.

Även en överförmyndare eller överförmyndarnämnd, i ärenden om förmyndarskap, godmanskap eller förvalterskap, i fråga om den som överförmyndaren eller nämnden avser att utse eller avser att föreslå att rätten utser till förmyndare, god man eller förvaltare får utföra registerkontroll. För dessa grupper är dock inte registerkontrollen obligatorisk.

Ett flertal utredningar har föreslagit utvidgning av registerkontrollen till att även omfatta bl.a. personliga assistenter för barn och unga, kontaktperson, kontaktfamilj och särskilt kvalificerad kontaktperson.

Registerkontrollen är dock fortsatt särreglerad mellan olika yrkesgrupper och mellan obligatorisk registerkontroll och möjlighet därtill. Dessutom har ingen förändring föreslagits gällande arbetsgivarens möjlighet att ändå anställa en person som förekommer i belastningsregistret. Detta medför ett icke heltäckande skydd och en åtskillnad mellan de olika grupper som omfattas. Dessutom saknas krav på registerkontroll vid anställning av andra grupper som kommer i kontakt med barn, exempelvis anställda med patientkontakt inom sjuk- och hälsovård, tandvård för personal med patientkontakt och för ideella organisationer, exempelvis scouter, idrottsföreningar osv.

För att uppnå ett heltäckande skydd bör registerkontrollen ses över i syfte att införa en generell bestämmelse som innebär att den som förekommer i belastningsregistret eller misstankeregistret gällande sexualbrott mot barn och barnpornografibrott förbjuds att anställas eller ges förtroendeuppdrag i frivilligsektorn om anställningen eller förtroendeuppdraget innebär regelbunden kontakt med barn.

Stockholm den 15 oktober 2010

Lena Asplund (M)